

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Srbska diplomacija

Strokovno bi mogel o diplomaciji pisati pač le kak polklicen diplomat. Dokler pa je diplomat, bo težko pisal, ker bi ogrozil diplomacijo. Pravijo, da je tehnika diplomacije v tem, da diplomat pove, ako kaj pove, kar ne sme in noče povedati, in molči o tem, kar bi imel povedati, ako bi ne bil diplomat. Če jaz ali kdo drugi piše nekaj o diplomaciji, to ni nobena diplomacija, je le nek oris tega, kar se pri diplomaciji na zunaj in v poteku dogodkov prikaže, pojavlja.

Jan Masaryk, bivši češki poslanec v Londonu, je pred dnevi v Los Angelesu povedal, da mu je Chamberlain pet dni pred Muenchenom in pred češko polomijo povedal, naj Čehi mobilizirajo, ker Anglija in Francija jim priskočite na pomoč. Kako je potem bilo, veste. To je bila slaba in usodna diplomacija od češke strani, ker je ta češka diplomacija zaupala besedi, katero so že po par dneh snedli.

Ne bom presojal diplomacije glede moralne ali nemoralne strani. Če diplomat da besedo, pa jo sne, je morala rečica, slaba in pomanjkljiva diplomacija pa je, če diplomat diplomatu na besedo zaupa, verjame. Za to gre.

Diplomati se ne rodijo vsak dan, in se niti ne rodijo, ker je treba za bistro diplomacijo šole in izkušenj stoletij, in več jih je, tem boljše. Tudi pri diplomaciji so Slovani zelo na slabem, nasprotna trditev bi bila glupost. V Rusiji je bila diplomacija večinoma v tujih rokah, in je še bolj zdaj: Stalin sam, bivši Litvinov, sedanjí Molotov je le figura Stalina. . . do 90 odstotkov je tujcev, pravi Slovani kar izginejo. Poljaki . . hm? Saj še niso imeli države, ko se je pretkana diplomacija v modernih časih razvila. Odkod naj vzamejo diplomate? Čehi? O Benešu so trdili, da je vrlo prebrisan diplomat. Mogoče je bil tu in tam. Polom države priča, da ni bilo diplomatov.

O Bolgarih ni pričakovati, še danes jih vodijo tujci in jim diplomacijo le narekujejo. Slovenci in Hrvati izginejo, ker nikoli niso imeli prilike, so bili le igrača v tujih rokah. Ostanejo le Srbi, in o srbski diplomaciji pišem. Kakor kaže zgodovina, tvorijo Srbi izjemo tudi pri diplomaciji. Uspehe lahko kdo presoja tako ali tako, ampak edinele Srbi so si mogli razviti nekaj diplomacije, ker so bile razmere prekerne, in so bili Turki od nekdanj prebrisan diplomati. Pa so jim Srbi le večkrat znali potegniti kapo čez glave. Paša, kateremu so rekli "srbska majka", je najboljši vzgled za uspeh srbskih diplomatov. V teku časa so Srbi prišli do neke države, in tudi do — diplomatov. Tožijo in tarnajo in se pritožujejo, da je tudi v Jugoslaviji diplomacija v srbskih rokah. Kako ne? Odkod naj vzamejo Slovenci ali Hrvati diplomate? Priznam, da je bila diplomacija vsa le — srbska diplomacija, dasi bi sam rad imel — jugoslovansko diplomacijo, pa mora najboljša želja ostati le želja, ker diplomatov ni mogoče kar skozi streho pricopati.

Silni kritiki je bila ta srbska diplomacija izpostavljen — opravičeno, morda tudi neopravičeno — in je izpostavljena prav zdaj, ampak kritika je od strani in iz krogov, ki ne morejo imeti niti sposobnosti, da bi diplomacijo kritizirali, ker pač ti krogi niso diplomati, dočim se mora Srbom priznati, da so imeli in imajo diplomate, in med Slovani da so edini, ki imajo diplomate.

Od vseh strani kritizirajo to srbsko diplomacijo in z diplomacijo gre politika v Jugoslaviji. Najmanj more biti srbska diplomacija ali politika brez hib. Ali je bila res srbska diplomacija kriva, da je prišlo do razmer, kakršne so danes, si jaz ne upam presoditi, drugi pa, kakor hočejo. Faktično je Jugoslavija obkrožena. Hitler, Mussolini iz Albanijo, Ogrska, Bolgarska. Grki so mačke, Turki le Turki, Rumunci pa ne pomenijo dosti. Če bi hoteli, bi Jugoslavijo stisnili, kakor se stisne kaka limona. Takega obkroženega ozemlja niti najbolj zedinjena Jugoslavija ne more braniti, in če bi imela najboljše vojake in najmodernejše orožje. Ampak čemu se ta srbska diplomacija ni naslonila na — demokratične zapadne države? Tako kričijo. Čemu? Čemu? Ali naj bi Srbi sledili Čehom in zaupali na besedo, ki je bila danes dana, jutri pa snedena?

Stavim, da bi že danes ne bilo več Jugoslavije. Dobra poteza je bila, da je prišlo med Srbi in Hrvati do nekega sporazumljenja, in če bi bilo še tako klaverno, ampak pripomoglo je to, da niso kar "marširali", in druga poteza srbske diplomacije je bila, da ni zaupala demokratičnim državam, ker bi bili zopet od vseh strani kar — marširali.

Ampak naslanja se ta srbska diplomacija na os Berlin—Rim, in tu so najbolj glasni razni kritiki. Le počasi tudi pri kritiki. Ko bi se bila ta srbska diplomacija postavila zoper to os na zadnje noge, bi danes, — tako lahko vsakdo vidi — ne bilo več nobene Jugoslavije, ampak ta — recimo — vrlo pretkana srbska diplomacija je bila tako sposobna, ne morda slaba, da se je navidezno približala in približuje se še ti prekeri osi, in tako je srbska diplomacija potegnila kapo čez glavo nemškim in rimskim diplomatom in se je s tem še obdržala. To je pa glavno pri vsaki diplomaciji, da nekaj obdrži, ker izgubljeno se težko pridobi nazaj, kar se najbolj vidi zopet pri vrlo slabi češki diplomaciji.

Ali bo ta srbska diplomacija Jugoslavijo rešila? Danes nihče ne more odgovoriti na to vprašanje. Dogodki se kar prekucavajo. Če se ohrani mir, je srbska diplomacija Jugoslavijo rešila, to je danes že gotovo, ako pa pride do spopada, in spopadli se bodo vsi, to kažejo vsa znamenja pri silovitem oboroževanju, potem je enako gotovo tudi to, da Jugoslavija z orožjem ne bo šla za os Berlin—Rim, z orožjem bo šla, ali vsaj Srbi bodo šli, zoper to os, in če podležejo, bo podlegla tudi Anglija in Francija in Rusija. Srbska diplomacija je edina slovanska diplomacija.

ŠE ENA NOVA MAŠA

Cleveland, O.

Srečna mati — srečen sin! — Tako bi se imel glasiti naslov tega dopisa, katerega namen je, da vam naznani veselo vest, da bo fara sv. Vida zopet imela novomašnika v osebi Franka (Rafael) Stražišarja, brat Pavel Henrija, ki je imel novo mašo v cerkvi sv. Vida 22. maja leta 1932.

Sele pred kratkim se je izvedelo, da je bil semenišnik Stražišar spoznan vrednim in zmogljivim postati duhovnik, zato je pa tudi zelo malo časa na razpolago, da se dovolj pripravimo na zopetno veselo praznovanje nove maše, ki se ima vršiti v nedeljo 4. junija in je ta dan takorekoč že pred durmi.

Dovolite dragi bravci, da na kratko opišem to srečno mater in njene sinove. Da bomo vedeli bolj ceniti to zaslužno družino, zlasti pa še mater, ki je že dolgo let vdova z veliko družino in drugače brez denarnih sredstev. Toda, do duhovske ceste pač ne pelje pot denarja, pač pa pot požrtvovalnosti in dobre volje. Radi tega bodimo pozorni na ta dogodek, ki ga nam mati sama pove:

Moj mož Jakob je umrl leta 1918 za influenco. Doma je bil iz vasi Stražišče, fara Begunje pri Cerklju. Jaz sem se poprej pisala Sehal in sem doma iz Predzida. Poročila sva se v Wimber, Pa., kamor smo dospeli iz domovine leta 1903 in sicer v Lidell, Pa., v premogarsko naselbino. Osem otrok je bilo rojenih, razen Pavla vsi v Ameriki; Mary, Joseph in Anna dvojčki, Rosie, Frank, Barbara ter Aleksander. Dve hčeri sta pri sestrin in sicer se ena nahaja v slo-

venski fari sv. Jurija v So. Chicagi, druga pa pri fari sv. Stefana v Chicagi. Sin Rev. Pavel Henry OFM. se nahaja v North Carolini in je obljubil, da se udeleži bratove nove maše. Nove maše se bodo udeležili tudi vsi ostali bratje in sestre ter vsi sorodniki. — Zelo me skrbi, je za trjevala vsa zaskrbljena mati, kako bom zamogla sama, osamljena preskrbeti za tako svečano opravilo, da bi bili povabljeni in da bi se tudi v drugem oziru vse tako izvršilo, da bi se skladalo bogoslužju in bilo v zadovoljstvo ljudem in novomašniku. — V teh skrbih je mati tekala sem in tja in prosila, kakor da mora ona sama biti za vse to odgovorna. Velika materina skrb je bila olajšana, ko je bilo s posredovanjem Rt. Rev. B. J. Ponikvarja preskrbljeno, da se bo vršila prva sv. maša v nedeljo 4. junija na hribu Lurske Gospe (Providence Heights). Po opravilu se bo pa vršil obed udeležencev in gostov v spodnjih cerkvenih prostorih cerkve sv. Vida. Vstopnice za banket so na prodaj pri knjigarni Mr. Jože Grdina in v Novak Confectionery.

S tem je za enkrat na kratko povedano kedar in kako se bo vršila nova maša in praznovanje. Da se bo vršila nova maša na zgoraj omenjenom kraju to iz tega vzroka, ker je bila za to obljuba narejena že enkrat poprej.

Novomašnik Frank Rafael Stražišar je bil rojen 27. januarja 1914 v Lydell, Pa., ki spada pod slovaško faro sv. Jožefa. Studiral je pa pri slovenskih oo. frančiškanih v Leomontu in bil v nedeljo 28. maja posvečen v duhovnika.

Iz srca moramo častitati nad vse požrtvovalni materi, ki je toliko žrtvovala in sodelovala pri vzgoji otrok. Take matere so redke, toda slavne. Zato storimo vse, kar je v naši moči, da jim ta dan izkažemo svoje priznanje z veliko udeležbo. — Ker je to čast tare in naselbine, naj bi se katoličani odzvali tako, da se udeležijo sv. maše, kakor tudi obeda, ki se bo vršil takoj po končanem cerkvenem opravilu. Kakor je zgoraj omenjeno. Vstopnice se bodo lahko dobile poprej, pri naših znanih ljudeh, kot je že to navada. — Dan nove maše je bil za naše ljudi še vedno dan veselja in radosti. Tako, ne samo upam, ampak sem prepričan, se bomo imeli tudi na sedanji novi maši.

A. Grdina

LEPO POČASČENE MATERE

Indianapolis, Ind.

Čast mi je, da predstavim slovenski javnosti v Ameriki clane dr. Najsv. Imena v fari sv. Trojice, v slovenski naselbini v Indianapolisu. — Pred par tedni so se člani društva, možje in fantje pomenili z g. župnikom, da bodo napravili katoliškim materam "supraj" za Materin dan. Razposlali so nekaj žena in deklet, katere so povabile katoliške žene in matere, da pridejo za Materin dan po sv. maši v cerkveno dvorano. Temu prijaznemu vabilu smo se skoro vse odzvale. V soboto smo šle k spovedi, v nedeljo pa k sv. obhajilu in po sv. maši v cerkveno dvorano. Kako smo bile presenečene, ko smo po hodniku in v kuhinji videle, kako so se možje in fantje sukali in hiteli kot za stavo. Obleženi so bili kot kuharji in strežniki elegantnih hotelov in restavracij, v lepih belih uniformah. Ko smo pa stopile v dvorano, smo videle dolgo belo pregrnjeno mizo, svo obloženo z okusnimi jedili. Za okras so pa bile na mizi pester cvetice, v lepih vazah. Moški so nam najprej servirali kavo, ki je bila zelo okusna in je tako lepo dišala, da sem jaz popila kar dve skodelici. Rada bi bila vprašala, kdo jo je skuhal in kje so jo kupili, pa se nisem upala. Nisem hotela, da bi mi kateri očital, češ, kuharica si, pa ne znaš dobre kave skuhati. — Pozneje sem izvedela, da je kavo skuhal Mr. Frank Velikan, ki zna vse. Hvala mu! — Za kavo so nanosili na mizo potice, ki so bile silno okusne in smo z veseljem segale po njih. Napravil in napekel jih je naš slovenski rojak pek Mr. John Dezelan, katerega zelo priporočam slovenskim gospodinjam. Hvala mu! — Res, kdo bi si mislil, da znajo tudi možki napraviti tako dobre potice.

Vsa čast vam možje in fantje. Žene se vam iz srca hvaljujejo in smo vam hvaležne za vaše priznanje in spoštovanje, s katerim ste nas počastili za Materin dan. Mnogo ste žrtvovali, da ste vse tako lepo skupaj pripravili. Kar ni se ni poznalo, da ni bilo

poleg ženskih rok. Vse je bilo pripravljeno kot bi kuhale izvežbane kuharice in servirano, kot bi servirale izučena dekleta. Kdor reče, da možki ne znajo kuhati in streči, naj bi bil prišel omenjeno nedeljo k nam, pa bi videl. Kako z veseljem smo se vsega poslužile, čimer so nam možki postregli. — Pri nas je sedel pri mizi tudi naš g. župnik Rev. Father Bockhold, Rev. Father Hartman in še en drugi duhovnik, katerega je poslal tukajšnji mil. škof, ki sta z g. župnikom imela lepe govore za vse, za kar se jim najlepše hvaljujemo. Prav dobro smo se imele vesele smo bile, da smo skušale celo zapeti. Me nim pa, da smo preveč orehove potice pojedle, da nam petje ni šlo kot smo želele. — Č. g. župnik so zaključili zajutrek z molitvijo, nakar smo se razšli na svoje domove.

Možje in fantje, še enkrat vam vsem najlepša hvala za vse, Bog vam plačaj! — Naj še omenim, da sta bila pred kratkim pri nas Mr. in Mrs. Salomon iz Clevelanda in Mrs. Sedej. Obe ženski sta članici Slovenske Ženske Zveze. Hvala za obisk! Oglasila sta se pri nas tudi Mr. in Mrs. Erjavec iz Joliet, Ill. — Tudi njima hvala za prijazen obisk. — Vabim vrle slovenske rojake, da nas v letošnjem poletju pridejo obiskat, kot je bilo to v prejšnjih letih, da se skupno nekoliko poveselimo. — Pozdravljeni.

Naročnica

KOLIK JE BIL STARI RIM

Vprašanje, kolik je prav za prav bil stari Rim, ni od danes, marveč so se s tem pečali že davno. Pač pa so to vprašanje letos, ko Italija obhaja nekako Avgustovo leto, v Italiji mnogo bolj obravnavali. Zadnji čas se je s tem zlasti ukvarjal italijanski zgodovinar Lugli, ki je nekako izračunal, da je Rim v času prvega krščanskega cesarja Konstantina imel 46.602 veliki stanovanjski hiši, ki so jih Rimljani imenovali "insulae". Poleg tega je bilo po njegovi cenitvi takoj 1797 patricijskih hiši. V teh hišah je povprečno prebivalo 20 do 30 ljudi. Iz tega bi se dalo sklepati, da je takrat v Rimu prebivalo nekako 1.400.000 ljudi. Iz te številke bi potem mogli sklepati, kolik je bil Rim v časih cesarja Avgusta. Znano je namreč, da se je stari Rim od cesarja Avgusta pa do Konstantina povečal za skoraj eno tretjino.

Potemtakem bi bil Rim v Avgustovih časih štel nekako 950.000 meščanov. K vsem omenjenim številkam pa je treba prišteti še sužnje. Iz podatkov iz drugih mest pa je znano, da je prišel nekako en suženj na dva državljana. Na podlagi tega bi se dalo sklepati, da je Rim v časih cesarja Avgusta štel 1.400.000 ljudi. Rim cesarja Konstantina pa okoli 2.000.000. Takrat je bil Rim precej večji, kakor je danes, saj je bilo v Rimu mnogo mest, ki šteje vsega skupaj le 1.300.000 ljudi.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

V bolnišnici

Cleveland, O. — Rojak Anton Jerina se nahaja še vedno v Charity bolnišnici v sobi št. 107. — Rojak John Sustar z Bliss Rd. je bil premeščen iz Warrensville v City bolnišnico zaradi operacije.

Zašel v gozdu

Calumet, Mich. — Ko je naš mladi rojak George Kezele iz Dodgeville pred kratkim šel na ribji lov v Misery Bay, je zašel nekoliko predaleč v gozd, izgubil orientacijo in ni vedel kam ne kod. Drugi dan so ga iskali konservacijski čuvaji po gozdu, toda proti večerju je že sam našel pravo pot.

Srebrna poroka

Cleveland, O. — Pred kratkim sta slavila v krogu svojih otrok in prijateljev srebrno poroko Mr. in Mrs. Frank in Mary Glavan na 828 East 140th St.

V bolnišnici

Lorain, O. — Nedavno se je moral podati v bolnišnico zaradi operacije Mr. Paul Huver. Operacija je srečno prešla in sedaj se že zdravi doma.

Jubilej

Calumet, Mich. — Te dni sta dobro poznana Mr. in Mrs. Michael Klobuchar slavila 55 letnico zakonskega življenja v krogu svoje družine in ožjih prijateljev. Mr. Klobuchar, ki je eden izmed poznanih tukajšnjih slovenskih pionirjev, je pred leti vodil tukaj gostilno na sedmi cesti.

Smrtna kosa

Brooklyn, N. Y. — V tukajšnji Bushwick bolnišnici je po dolgotrajni bolezni umrla Mrs. Ivanka Hude. Doma je bila iz Domžal in zapuščala moža, tri pastorki, brata in sestro, v stari domovini dva brata in sestro. Pokopana je bila iz cerkve sv. Pankracija v Glendale.

V Beverly Hills, Calif., je umrl rojak John Breznik, v starosti 50 let. Rojen je bil v Lučah v Savinjski dolini na Štajerskem. Zapuščala ženo in tri sinove. — Pred leti je živel v Milwaukee, Wis.

Na obisk v domovino

Cleveland, O. — Pred kratkim je odpotovala na obisk v staro domovino Mrs. Josephine Kovač, soproga poznane rojaka Mr. Edwarda Kovača, ki je prodajalec zemljišč na 185. cesti. Obiskala bo Vrhniko in druge lepe kraje v Sloveniji, nakar se zopet povrne v Cleveland.

"Amerikanski Slovenec" in "Novi Svet" sta lista, brez katerih bi ne smela biti nobena slovenska družina!

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(121)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Opice so v svoji opičji pameti pač menile, da sta se Atan Thome in Lal Task lovila samo za šalo in to se jim je videlo zelo kratkočasno. V svoji živalski pameti so menile, da se tudi one lahko z njima zabavajo. Njih poglavar je bil kaj hitro pri Atanu in mu vzel dragoceni zaklad.

Opičji poglavar je sedaj gledal nazaj, kdo se mu spustil v tek za njim, da mu skuša iztrgati stvar iz rok, pa nič takega se ni zgodilo. Pač pa je Lal Task jezen skočil na Atana, ker si je ta pustil vzeti dragoceno skrinjico. Pričel ga stiskati za vrat in daviti ter ga skoro zadavil.

Brian Gregory, ki je pravkar prišel animo, je pa zavpil nad njim, da sedaj ni čas za pretepanje, ampak morajo skupno nastopiti. Takoj nato se je Atan spustil v beg za opicami. Ungo, opičji poglavar, se je pa skrinjice kmalu naveličal in jo odvrnil in tako jo je Atan Thome kmalu našel.

Brian Gregory in Lal Task sta tudi začela teči in kričati nad Atana. To vpitje in jezo divjanje mož je nespametne opice silno razburilo, da so se tudi one spustile v tek za njima. "Teci", zavpilje Brian Lal Tasku: "te zverine prav gotovo ne mislijo najbolje." Nato sta začela še hitreje teči.

POZOR!

Pogled na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

PRVA NEDELJA V JUNIJU

"Vse morem v njem, ki me krepeča" (Fil. 4, 13). Slab si in mnogokrat že padel. Ampak nikoli ne obupaj! Sovražnik duše in zveličanja ne sme zmagati. Prizadevaj si, da okrepeš svoj voljo in se utrdiš zoper greh. Bog te bolj ljubi, kakor te nasprotnik sovraži; Bog bolj resno želi, da zmagaš, kakor nasprotnik, da pogineš. Satan je mogočen, Bog pa vsemogočen in njegov vsemogočni nasprotnik. Česar ne zamoreš iz lastnih moči, to zamoreš z milostjo od zgoraj, tem močnejša je, čim hujša je izkušnja in čim večja tvoja slabost. Nikoli te ne zapusti, če je ti prej ne zapustiš, temveč zanj prosiš. Zvesta ti ostane, ako si ti zvest. Sv. pismo pripisuje izkušnjo Bogu in hudiču, a v različnem smislu. Od Boga pride izkušnja le, kolikor jo pripusti, "on sam pa nikogar ne izkuša" (Jak. 1, 13), niti je ne poučuje, ker to uganja le hudič; on te resnično izkuša. Bog pripusti izkušnjo v nasprotni namen, kakor te izkuša hudič. Hudič skuša te zapeljati, da bi od Boga odpadel; Bog pa pripusti izkušnjo, ne sicer, da bi izvedel, ali ostanes stanovitni v dobrem — on že itak ve — temveč, da ostanes stanovitni

vkljub izkušnji, in da se nad teboj izpolni beseda: "Blagor možu, ki prebije izkušnjo; ker izkušen zadobi venec življenja, katerega je obljubil Gospod njim, ki ga ljubijo" (Jak. 1, 12). Zato ti da svojo milost, pri tebi pa je, da jo zvesto porabiš. "Čuj te in molite", opominja Zveličar, "da ne zajdete v izkušnjo" (Mat. 26, 41), to je, da v njej ne grešite.

Ohrani se toraj v strahu božjem in misli na ogenj pekla, kadar te izkušnja hudo stiska. Kajti, "kdo se Boga boji, njemu se nič hudega ne primeri, ampak Bog ga varuje v izkušnji in reši hudega" (Sir. 33, 1). Ali meniš, da more previdnost božja kdaj pripustiti, da bi bil človek izkušan čez svoje moči? Kako bi bil potem Bog svet in pravičen? Ni vas nobeno izkušnje prišlo razen človeško; veren je Bog, ki vam ne bo dal izkušne biti nad vašo moč, temveč bo storil z izkušnjo tudi izhod, da bo te mogli prenesti" (1 Kor. 10, 13). Stanovitno se bori in v vojsku. Ni malo, za kar se boriš. Gre, da izveličaš dušo svojo. Dokler se boriš, zmaguješ; zmaga si šele, kadar se nehaš bori. Ni vam nobeno izkušnje prišlo razen človeško; veren je Bog, ki vam ne bo dal izkušne biti nad vašo moč, temveč bo storil z izkušnjo tudi izhod, da bo te mogli prenesti" (1 Kor. 10, 13). Stanovitno se bori in v vojsku. Ni malo, za kar se boriš. Gre, da izveličaš dušo svojo. Dokler se boriš, zmaguješ; zmaga si šele, kadar se nehaš bori.

LINDBERGH V VOJAŠKI SLUŽBI

Letalec Lindbergh je ponovno stopil v aktivno vojaško službo Zed. držav kot aeroplanski izvedenec, in sicer v činu polkovnika. Na gornji sliki, ki ga kaže v uniformi, je v družbi nekakega bivšega tovariša, J. Tate.

delujejo in imajo svoje lastne odbore, svede v okviru tozadevnih državnih organizacij. V zadnjih dneh so imele volitve novih odborov. V naslednjem navajamo po tržaškem "Piccolo" od 29. aprila sedež vsake teh mlekarin in njenega predsednika: 1. Prapetno, g. Peter Makac; 2. Polje pri Šentviški gori, g. Tomaž Feltrin; 3. Zadlog pri Črnem vrhu, g. Filip Kosmač; 4. Jagersi, g. Pavel Rejec; 5. Straža, g. Fr. Sinkovec; 6. Laborje, g. Al. Košmač; 7. Kojca, g. Fr. Mavri; 8. Bukovo, g. Viktor Brelih; 9. Travniki pod Otaležem, g. Jernej Lapajna; 10. Plužnje, g. Ciril Gruđen; 11. Vrh, g. Lovrenc Božič; 12. Laze, g. Jožef Kofol; 13. Novaki, g. Stefan Prezelj. Svede niso to vse mlekarne v naših Gorah.

Asfaltiranje ceste po Zg. Soški dolini

Lansko jesen je bila državna cesta po Soški dolini do Kobarida razširjena, modernizirana in asfaltirana. Sedaj se dela nadaljujejo. Ker pripravljene za kobarško električno centralo, ki naj bi bila sorodna onima pod Doblarjem in pri Plavah, še niso dokončane, se je asfaltiranje začelo šele dober kilometer za Kobaridom. Tam so že znižali znani "Trnovski klanec" in z asfaltom tlakovali okrog 2 km ceste, sedaj širijo in tlakujejo naprej v smeri proti Bovcu. Onega dela tlik za Kobaridom se še nočejo lotiti, ker ne vedo, kje točno bo jez in kako visoko bo segla zajeta Soča, po katere strugi še vedno vrtajo in iščejo trdnih temeljev ter zato ne vedo, kam in kako visoko bo treba cesto preložiti.

Suša

Vsa naša Julijska Krajina je zadnje tedne hudo trpela zaradi pomanjkanja dežja. Zemlja se je povsem izsušila, polja in travniki so zamrli, nič več ni raslo, nič več poganjalo. Mnogokje je bilo tudi občutno pomanjkanje vode. Kmetje so vneto molili, da bi se jih Bog usmilil. Večkrat se je zdelo, da bo nebo dalo za

željene moče, toda hudobna burja je pregnala vse nade. Zadnje dni pa je vendar začelo rahlo deževati.

KRATKE NOVICE

Devinski dekanat odpravljen. Z nadškofijskim odlokom je bil dekanat v Devinu ukinjen. Namesto njega je ustanovljen nov dekanat v Nabrežini. Za dekana je imenovan sedanji prodekan g. Anton Grbec. Duhovnjaki Devin je priključena dekanatu v Trzinu.

Duhovniška vest. G. Ivan Semič, župnik v Čepovanu, je imenovan za dekana v Kanalu, kjer je skoro vsa povojna leta pastiral nepozabni Venceslav Bele, ki ga je nenadna smrt tako kruto iztrgala iz srede ljubečih ga duhovljanov v veliko žalost vse naše dežele.

Ribnik v Kobaridu. Ob cesti, ki pelje iz Kobarida proti Staremu selu, so začeli graditi ribnik z vališem. Naprava bo precej obsežna in upamo, da bo vsaj deloma zavarovala v naši Soči ribji lov, ki močno trpi zaradi gradbe električnih central. Ribnik dela podjetje, ki zida elektrarne v odškodnino za ribolovske pravice, ki jih ima država v tukajšnjem predelu Soče.

Staro selo. Pred dnevi se je z motornim kolesom hudo ponesrečil tukajšnji kmet in lesni trgovec g. Ivan Benko, star 31 let. V bližini Robiča je prišlo do nezgode. Nesrečni vozač je zdrknil v jarek in tam nezavesten obležal. Ker se je pripetilo to v pozni noči, so ga našli ljudje šele proti jutru. Odpeljali so ga v bolnišnico v Cedad.

Nagrada za dvojčke. Josip Klemenčič iz Kanala je dobil iz tozadnega Mussolinijevega fonda 600 lir nagrade, ker se je njegova družina povečala z zdravimi dvojčki.

Sužid. Po kratki hudi pljučnici je izdihnil 39 letni fant Ivan Stres, po domače Poličev. Bil je zavežen, značajan našinec.

Smrt podjetnega trgovca. Umrl je trgovec iz Kobarida g. Albin Perinčič v krepki moški dobi 40 let. Bolehal je že dlje časa, a vedno upal, da bo bolezen premagal. Ker se mu pa stanje ni hotelo zboljšati, se je končno odločil za operacijo. Odsel je v Trst in bil tam operiran. Toda tudi operacija ga ni rešila.

IZ DOMOVINE

Vrane je pekel

V Prepolah na Dravskem polju je neki 15 letni poljski delavec na Somborjevem zemljišču zakuril z namenom, da si speče vrane. Močan veter je pa zanesel suho goreče listje na bližnjo praprot in naenkrat je bilo vse na okrog v plamenih. Zaradi suhega vremena se je požar silno naglo širil in prešel tudi na gozd posestnika Franca Stumbergerja in Simona Pušnika. Ogenj je uničil velike komplekse mladega borovega gozda in napravil škode nad 20.000. Fant se je z begom komaj rešil, da ni zgorel.

Avto povozil kolesarko

Sobarica Leopoldina Birk se je neke nedelje popoldne peljala s kolesom iz Ljubljane domov v Moravce. Blizu Domžal ji je nasproti privozil neki avto, ki jo je podrl na tla. Avtomobilist jo je takoj naložil na avto in jo odpeljal v ljubljansko bolnico, kjer so ugotovili, da ima počeno lobanjo, poleg tega še hude notranje poškodbe.

Pod drevesom

Pri podiranju dreves je bil zaposlen v gozdu med drugimi tudi 65 letni Lovrenc Lipnik iz Spodnje Kaple. Nesrečno naključje pa je hotelo, da je Lipnik bežal pred padajočim drevesom ravno v napadno smer. Vejeve padajočega drevesa ga je zajelo, da je obležal poškodovan in so ga morali spraviti v bolnico.

Nevaren mrjasec

Posestnika Simona Kacjana od Sv. Lenarta v Slovenskih gorah je sosedov mrjasec tako obgrizel po nogah, da se je moral Kacjan podati v mariborsko bolnico.

S skednja je padla

Hudo se je poškodovala 77 letna Marija Zoretova, gostilničarka in posestnica v Smartnem pri Litiji. Ki je zelo poznana po vsem Zasavju, ko je padla s skednja. Sla je na skedenj, da pogleda kolika je še zaloga sena in slame, ob povratku je pa stari ženici spodrsnilo, da je padla skoro 20 čevljev globoko.

Pod vozom

Pod vozom stelje se je znašel 38 letni posestnik Juri Pristovnik iz Šmarina na Pohorju in se pri tem močno poškodoval.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kurzu. Prejemniki dobijo lenar na dom po pošti. Včeraj so bile naše cene:

Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.50.....	200 Din
Za \$ 6.60.....	300 Din
Za \$ 10.25.....	500 Din
Za \$ 20.00.....	1000 Din
Za \$ 39.00.....	2000 Din

Za \$ 6.30.....	100 Lir
Za \$ 12.00.....	200 Lir
Za \$ 29.00.....	500 Lir
Za \$ 57.00.....	1000 Lir

Vse pošiljave naslovite na:

JOHN JERICH

1849 W. Cermak Road, CHICAGO, ILL.

ZAKONI ZA IZTIRJANJE DOLŽNIH MEZD

Da delodajalec ne plačuje rednijskega zakona, češ, da zakon ne zaslužen mezd, je razmeroma redka stvar v večjih ameriških industrijah. V manjših delavnicah ali pa s strani manjših kontraktorjev se dostikrat godi, da delavec ne dobiva mezd pravočasno ali pa dobiva nekaj na račun ali pa je sploh ne dobiva. Gospodar pravi, da nima denarja, da naj delavec počaka. Dostikrat pa nastane spor glede pravega zneska urne, tedenske oziroma dnevne plače. Ali pa delodajalec hoče odbiti kaj, češ, da je delavec pokvaril robo ali ni izvršil dela, kakor bi moral.

Dejstvo je, da v večini držav zakon sploh ne dovoljuje gospodarju, da bi pod eno ali drugo pretvezo odklonil plačilo vse dolžne mezde. Skoraj vse države so vzakonile, da se mezda mora plačevati v določenih dobah — tedensko, polumesečno ali mesečno. Večina držav določi, da se mezde morajo izplačevati vsaj polumesečno. Izmed teh držav naj navedemo države California, Colorado, Illinois, Indiana, Michigan, New Jersey, Ohio in Pennsylvania. Država New York določa tedensko plačevanje, daje pa delodajalcu šest dni časa, da poravnava plačilo predhodnega tedna; vsled tega je popolnoma prav, ako gospodar plačuje vsake 14 dni, namreč za prejšnji in za tekoči teden. V državah New-Englanda je tedensko plačevanje zakonito ukazano. Oregon je ena izmed držav, kjer se morajo mezde plačevati vsaj po enkrat na mesec.

Za nekaj časa se je dvomilo, da-li države imajo pravico zakoniti postaviti, ki določajo čas, ko se mezde morajo plačevati. Vrhovno sodišče države California je v neki pravdi določilo, da taki zakoni omejujejo ustavno pravico delodajalca in delavca do svobodnega pogajanja glede načina in roka plačila. Na drugi strani pa je najvišje sodišče države New York (Court of Appeals) odobrilo tako zakonodajo, češ, da država ima interes v dobrobiti svojih državljanov, ki mu je najbolj ustrezno, ako delavec dobiva svojo plačo v rednih in pogostih presledkih. Vrhovno sodišče Združenih držav pa je potrdilo ustavnost new-

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

IGRE ZA DRAMSKE ODRE

GUZAJ. — Igra v petih dejanjih, z ne preštevilnim osebjem. Igra ima zgodovinsko ozadje po ljudski povesti "Guzaj". Stane... 35c

IZGUBLJENA OVCA. — Igra v treh dejanjih prav zanimiva... 35c

KRIŽ IN SOVJETSKA ZVEZDA. — Drama v štirih dejanjih. Zelo zanimiva in priporočljiva prav za sedanje čase, ker je obenem poučna kam privedejo narode in ljudstva razni izmi 35c

Naročila pošljite na
Knjigarnica Amerikanski Slovenec,
1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI
naših ljubljenih in nepozabljenih sinov in bratov

F. Pechnik, Jr.-Ant. Berce, Jr.

Ki sta se smrtno ponesrečila 28. maja 1938.

Mesec maj je v deželi, spet poletje kaže kras; a za nas ni več življenja, kar sta zapustila nas.

Leto dni vaju zemlja krije, trupla vajna že trohne. Božja volja je to bila, da med nami več vaju ni.

V dnevih žalosti, veselja misli nam nazaj hite. Radi smo se vsi imeli, toda vse minilo je.

Saj ne mine nikdar dneva, da ne bili bi v duhu tam, ker počivata vajna trupla, ko dom vajni je zdaj hladan.

Do tedaj pa sladko spavajta v kraju večnega miru. draga sina in ljuba brata, prosita za nas Večnega Boga.

Zalujoči ostali:

FRANK in ANTONIJA PECHNIK — ANTON in MARY BERCE, stariši; STEFANIA PECHNIK, sestra prvega; ALWIN, CAROLINE in MARIE BERCE, brat in sestre drugega.

Sheboygan, Wis., 16. maja 1939.

M. KLARICH & SON

STAVBENIK IN KONTRAKTOR

3121 So. Parnell Avenue, CHICAGO, ILL.

Telefon Calumet 6509

GRADIMO

nove hiše, velike in male, prenavljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. — Sprejemamo mala in velika dela. — Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenove in poprave.

"Soške zadružne mlekarne"

V tem naslovu so zajete številne mlekarne v tolminskih hribih, ki še vedno samostojno

"Podkrnoški gospod"

Dolores Wieser: — ROMAN — Poslovenil Janez Pucelj.

Tudi v Dobrli vasi, ki leži sredi travnikov, gledajo može strahoma. Ti se ne menijo za to; togotno naganjajo konje, zakaj gre že na večer. Jahajo čez zarasel grič, kjer začne deževati, jahajo mimo Mokrij v rjavo sodolino. "Zablaško jezero", reče zdaj mlajši. Pot postaja vlažen. Mukanje krave doni iz dalje. Trstje in ploščeno bičje in bleščeči se tolmuni spremljajo ozko cesto.

In kar ti stoji v megli hiša, velika in nizka, iz lesa, od vremen rjavega, in pokrita z bledele slamo. Velika vrata zapirajo vhod; sivolasi dvigne železni obroč in udari z njim ob les, da kar zabobni. Dva hripava psa zalajata; njuno zevanje se mahoma zasliši za vrati.

"Kdo je?"
"Bogdan," odgovori tujec. "H gospodaru bi rad."

Za časek je vse tiho, potem odrine nekdo zapah. Kakor natek dolg hlapec od klopodne vratnice.

Konji odklopotajo skozi vhod, kjer diši še po svežem zrnju, na dvorišče. Od treh strani ga oklepajo hlevi in kašče, vratom nasproti pa stoji široka, nizka gosposka hiša. Na stopnicah pred njo čaka stari Samo.

Jezdec poskačejo s konj. Bogdan poklekne na najnižjo stopnico in skloni glavo globoko do zemlje.

"Kaj prinašaš?" vpraša gospodar.
"Pojdimo v hišo," zaprosi Bogdan.
"Pojdite!"

Samo gre pred možmi v rjavo sobano, ki je v njej skoraj mračno. Sede v prastari visoki stol, ki stoji tri široke stopnice vzvišeni nad ilovnatimi tlemi.

Bogdan se spet prikloni, nato reče hripavo:

"Gospodar Janez pozdravlja vas in vašo hčer. Njej pošilja to skrinjico za pozdrav, vam pa je velel povedati, da je kralj Matjaž umrl."

Samo se oklene s prsti rezljanih spak na ročajih. Nad širokimi ličnimi kostmi se mu pne temna koža, oči so se mu zalezle pod košate, bele obrvi.

"Kralj Matjaž —", reče glasno, da beseda žalostno jekne ob stene. Povesi brado na prsi in molči dolgo časa.

Potem se togo dvigne s sedeža. S svečanimi koraki gre skozi sobano tja do najtemnejšega kota, kjer se prelija skrit lesk zlata in draguljev na stenah.

Trije sli plaho sede gospodarju v temo. Velika podoba, nerodno in na debelo iz lesa izsekana, stoji tam na mizi, s škrlatno odejo zagrnjena. Težke verige iz zlata in lesketajoč se ščit pokrivajo grozljivo neprijetno postavlo pozabljenega božanstva.

Samo napolni veliko, rjavo čašo z zlatim vinom iz vrča, ki stoji poleg mize. Dvigne jo svečano proti podobi in zamrmra:

"Kralj Matjaž!"
Ko pa si nastavi časo na ustnice, ga spreleti drget kakor staro drevo. In ko piše, se mu potoči solza v vino.

Nato poda čašo Bogdanu v spoštljivo stegnjene roke in tudi Bogdan zamrmra sveto ime mrtvega kralja in pije na njegovo pomnenje, ki bo živelo iz roda v rod.

Ko sta pila tudi druga dva jezdec, natoči Bogdan čašo iz novega, poklekne in reče skrivnostno razvneto:

"Kralj Samo!"

Gospodar stoji tih in visok pod podobo boga. Obraz mu je teman in ponosen kakor vedno. Le ko hočeta oba vojščaka udariti po orožju, veli:

"Nikar tega! Danes hočemo misliti samo na umrlega."

"Kje je tvoja hči, gospodar?" vpraša Bogdan, ko sede za mizo in se krepčajo s sirkovim kruhom in prekajenim mesom.

"Sem poslal deklo ponjo," reče Samo in napije gostu.

Tedaj se odpro duri in Alenka stopi v sobano. Možje zastirme zavzeti vanjo. Je jako lepa Alenka nocoj ta večer.

Oče ji je bil ukazal, naj se nalepoti. In tako je potrpežljivo stala, ko ji je stara Suza oblačila šumečo obleko iz zelene svile in ji polagala beli pajčolan na temno teme. Veliki biseri ji vise v ušesih in okrog okroglih rok se ji prižemajo zlate kače. Možje se ji prikloni, ko stopi k mizi. Z velikimi, napetimi očmi pogleda Alenka Bogdanu v obraz. Suza stoji ponižno za njo in mežika boječe tja čez tujce. Zbeganost srce ji zdaj vsepovsod voha nevarnost.

Sel vzame dragoceno skrinjico iz rožnega lesa, s srebrom okovanega, in jo poda Alenki. Odpre pokrov, da pade sroščenih plamenic na utrinjajoče se ametiste, ki krase širok, umetelno spleten, srebrn pas.

"Moj gospodar te pozdravlja, prelepa kraljična, in ti naprej pošilja to dragotino, da bi te razveselil. Sam pride, preden se napolni luna."

Alenka pobledi. Vzame Bogdanu skrinjico iz roke, se ozre po draguljih, kakor lešnik velikih, in postavi skrinjico kakor v sanjah nazaj na mizo.

"Kaj naj sporočim gospodarju od tebe, gospodarica?" vpraša sel.

Samova hči dvigne glavo in zre zelo ponosno.

"Povem ti jutri," reče mirno.

Pri tem pokima Bogdanu in odide iz sobane. Suzana vzame nakit z mize in ga odnese za njo.

"Je na moč ponosna, kraljična," šepne najmlajši jezdec.

"Takšna mora biti," vzklikne Bogdan.

"Lep in ponosen ji bo tudi sin!"

Ko leže trudni jezdeci že v svoji kamri, pokliče Samo konjskega hlapca:

Mirko gre po lesenih stopnicah, od mesečine obsijanih, gori v sobano gospodarično in potrka na Suzine duri. Starka vpraša plaho skozi poko:

"Kaj je?"

"Gospodarica naj pride doli," zagode hlapec.

Tedajci se naglo zaklenejo duri in znotraj se začne hlasten šepet. Potem stopi Alenka venkaj. Še je oblečena v togo zeleno obleko, samo pajčolan in težki šapelj je odložila.

Počasi gre doli po stopnicah. Srce ji je težko od strahu in negotovosti. Zdaj se odloči. In Alenka je popolnoma sama. Nihče ji ne bo pomagal, nihče ji svetoval.

"Mati," zašepče in vroče solze ji stopijo v oči. "Ljuba, rajnka mati!"

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

RAZNOTEROSTI

ANGLEŠKE SKRBI ZA GIBALTAR

Anglija ljubosumno spremlja vse dogodke, ki se odigravajo v Sredozemskem morju in na afriški obali. Letalska in pomorska oporišča, ki jih nasproti Anglije iščejo, dajo Angležem mnogo misliti.

Nedavno so prispele v London zelo razbuljive vesti iz Gibraltarja. Tajna služba poroča, da je general Franco poslal na jug celo armado delavcev, da bi okrepili obrambo okrog Gibraltarja, s čimer bi bila ta nad vse nežna morska ožina ogrožena. Štiri tisoč delavcev in petsto specialistov, med njimi mnogo nemških inženirjev, naj bi zboljšalo utrdbe.

Že od nekdaj so smatrali, da Gibraltarja z morske strani ni mogoče zavzeti. Manj odporn pa je proti napadu s suhega. Za Angleže so gibraltarske pečine življenjskega pomena. Gibraltar je ključ Sredozemskega morja in poti v Indijo. Z gotovostjo se lahko pričakuje, da bo Anglija tudi s svoje strani storila vse potrebno, da bi to nevarnost vsaj zmanjšala, če ne čisto odstranila. Ali bo to storila oficijelno ali skrivaj, to bo pa pokazala bodočnost.

KAKO JE NASTALO VINO

Perzija, ki nam je dala breskev in vrtnico, nam je poklonila brčkone tudi vino. Pripovedka pravi, da je ena izmed žena kralja Jemšeda, tistega, ki je ustanovil Perzepolis, odkrila vino, bila je pa tudi prvi človek, ki se je napila do omame.

Izročilo pripoveduje, da so v kraljevih kletah spravili v sode ogromno množino grozdja, da bi ostalo na hladnem. V sodih se je začelo nenadno šumenje in ropotanje, vsi so bili prepričani, da je hudič obsedel grozdje, namenjeno kraljevi mizi, da ga zastupi. Nihče se ni upal blizu.

Ena izmed kraljevih žena pa je imela tako hud glavobol, da si je želela smrti, in tako ji je prišlo na um, da bi spila nekaj skrivnostnega strupa, ki so ga bili pripravili zli duhovi. Zavretil vinski sok se je pa izkazal za izbornost, sladko zdravilo. Menila

je, da je umrla in da se je zbudila v boljše življenje.

Pozvala je druge žene k sebi, vse so pokušale sladko pijačo, lotila se jih je razbrzdana veselost in celo tiste, ki so se medsebojno sovražile, so se spet sprijateljile. Držale so se razposajeno za roke in plesale, pa še kralja so pozvale, naj se jim pridruži in se napije čudežnega soka. Odtlej je vino v Perziji nedoljivo združeno z ljubeznijo in rožami, z najvišjimi življenjskimi radostmi.

DENAR IZ MLEKA

Italijanska kovnica je nakovala nov drobiž v vrednosti 800 milijonov lir. Gre za kovance po 2 liri, 1 liru, 50 in 25 centesimov. Zanimivo je, da so vsi kovanci iz nove kovine akmonitala, ki uporabljajo pri njegovi izdelavi določene sestavine mleka. Novi denar se od dosedanjih kovancev razlikuje le po nekoliko temnejši barvi kovine.

NAJVEČJA GLOBINA ATLANTIKA

Doslej znana najgloblja globina Atlantskega oceana znaša 8288 m, sedaj pa so izmerili v Karibskem morju globlino 9560 m. Najgloblje mesto morij so odkrili v Tihem oceanu in meri 10.63 m.

MINISTER NASPROTEN LJUBAVNIM ROMANOM

Japonski prosvetni minister je nedavno kaj neprijetno presenetil japonske visokošolce. Izdal je odlok, o katerem bi res lahko trdili, da je vzbudil med visokošolci "globok odmev". S tem odlokom je namreč ukazal, da se morejo iz visokošolskih knjižnic odstraniti vsi ljubavni romani, pa če imajo še tako veliko književno vrednost. Japonsko dijaštvo je namreč zadnje čase preveč posegalo po ljubavnih romanih. Namen tega odloka je, da bi dijaki vendar že začeli brati tudi kaj drugega in ne samo ljubavne zgodbe. Do sedaj še ne vedo, če je imel ta najnovejši odlok kaj uspeha ali ne.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 46. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.450.000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%.

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 46-letnega obstanka \$6.960.000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Ce se hoče zavarovati pri dobri, poštenu in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250.00 do \$5000.00 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K.S.K.J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B". Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervno izplačilo v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 508 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pisano polje

J. M. R. R.

Iskre.

Smrten strah. Zdi se, da tak stran malo obhaja socialiste v starem kraju in tudi v novem svetu. Napis članka v "Prosveti" je le "Krščanska demokracija", ampak iz vsebine bi se moglo povzeti, da se že vidijo za glave prikrajšane. Del. Politika je nekaj posnela, in članek v Prosveti člankuje. Šlo bi v prvi vrsti za marksizem, v drugi za nekodelovanje "za skupen boj vsega delavstva za vsakdanji kruh in za pravice delavskega razreda", in to zadnje je tista struna, na katero udarjajo po ukazu iz Moskve "antifašisti", kar jim članek večkrat hudo zameri, ker je to le hinavščina ali le strategična poteza pravih komunistov, kar pa mu ne zabrani, da tud sam udari na to struno, in za to struno gre v drugi vrsti.

Marksizem, delavski razred. Ali je marksizem neoporečen, brezdvomno resničen? Ni, pa ni, in če marksisti še tako skačejo. Teorija je družbi vsiljena, pa ne izhaja iz dejanskih razmer v družbi, in je zgrešena. Zato tudi ni nobenega delavskega razreda, ker tudi delavci tvorijo le skupino v družbi. Socialisti in komunisti hočejo nekaj sezidati na podlagi, ki ni objektivna resnica. Poizkusi dokazujejo, da ne gre, zidava se takoj zruši. Ako marksizem ni objektivna resnica, neoporečen nauk, in zato niti ni delavskega razreda, je pač čisto naravno, da mora biti vsak, komur je za urejenje socialnih razmer, zoper marksizem, saj noben količnik resen človek ne more biti za laž, za napačno teorijo. To je prvo.

Drugo je tista struna "skupnega boja". Delavstvo res tvori skupino, ampak socialist in komunist hoče ta "skupni boj" na podlagi marksizma, in tu marksizem ne more slediti, kdor mara pač ta marksizem odkloniti. Menda je bila zapisana beseda "brezobzirnost" in tu se pojavlja tisti smrtni strah "Najpoglejše obrekovanje, najpoglejše falzificiranje in, če pride moč, najpoglejši terorizem in fizični brutalizem vse je dobro, da se le namen doseže". Borba je borba v rokah se borba ne vrši, ampak patent za brutalizem, ko "pride moč", imajo le — marksisti. Vsaj stari Trunk ima dosti starih izkušenj, ko je imel opravkov z marksisti, kadar so prišli le do količaja moči.

Politični barometer med Hrvatima pada in se dviga, kakor kažejo razmere, kaže morda nevarnost. Pada pri Srbih radi le hrvaške vojaščine, kar bi se lahko izcimilo v notranjo borbo mesto skupne obrambe, pada baje tudi pri Slovencih, ker bi "mesto srbskega zandara prišel le hrvaški zandara", in pada pri Hrvatih samih, ker "mladi Hrvati so zoper starega Mačka", za "potpuno slobodu" so pač, in z njimi še mnogi drugi Hrvati.

Splošna napetost je, izgleda, nekako popustila. Menda v Nemčiji ni vse tako sijajno, kakor se kaže na zunaj, in Hitler se boji za glavo, ako bi izbruhnila splošna borba. Če ne pride do izbruha, bo tudi barometer v Jugoslaviji padal in padal, kakor dozda, če pa izbruhne, Jugoslavija začasno vsaj podleže, in če bi se Hrvatit borili na strani Srbob, saj Slovenci bi se, potem — ako namreč Hitler izgine — se bo notranja borba naprej nadaljevala, ko dva slovanska brata ne moreta živeti skupaj.

Zapisal sem nekaj o — srbski diplomaciji. Edinole Srbi so imeli šolo že davno prej, zdaj nikakor niso slepi. Diplomati pove, česar noče povedati. To je prava "visoka" šola. Srbski diplomati niso ravno na glavo padli. Ko je šlo za Etiopijo, je Anglija po Ligi narodov malim državam naložila sankcije. Vsaj Jugoslavija je tedaj držala sankcije do pičice, in gospodarsko skorodda izkervavela, ampak Anglija je naprej zalagala Italijo v vsem, kar je le hotela imeti. To je bila angleška diplomacija ali politika, in srbska diplomacija se je naučila, in zdaj tako postopa napram osi Berlin-Rim, dasi mnogi skačejo kar v zrak, taki namreč skačejo in se repenčijo, ki o diplomaciji ničesar ne razumejo.

MRTVECA OKRADEL, DA JE KUPIL VIOLINO

Mrtvecu je ukradel zlate zobe, da bi si kupil violino, neki Luka Jovanović iz Krtove pri Tuzli. Že od mladih nog si je bil želel, da bi dobil violino, kakor so jo imeli mnogi njegovi prijatelji. Ker mu revščina ni tega veselja privoščila, je šel tri dni po pogrebu odkopat grob svojega strica in mu vzel pet zlatih zob. Kupil je violino, toda orožniki so ga prišli, preden se je naučil igrati. Sodišče ga je zaradi skrunjenja groba obsodilo na leto dni zapor.

GUZAJ

je tiskan v knjigi in tisti, ki so popraševali po tej knjigi, jo zdaj lahko dobijo.

Povest "Guzaj" je znana iz objave v "Amer. Slovencu". Knjiga stane s poštnino... 60 centov. Naroča se od:

KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 West Cermak Rd.
Chicago, Ill.

Pregleduje oči in predpisuje očala

23 LET IZKUŠNJE

DR. JOHN J. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9.

zjutraj do 8:30 zvečer.

Sveto pismo - novi zakon

Vsebuje Sv. Evangelije in Defanja Apostolov. Knjigo je priredil in sestavil č. g. Jožef Zidamšek, duhovnik lavantinske škofije. Vsebuje 541 strani in je primerne žepne oblike.

STANE S POŠTNINO \$1.00 Naroča se na naslovu:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Illinois

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNIČO in kratek SLOVAR.

Zelo praktična knjiga. Žepne oblike.

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois